

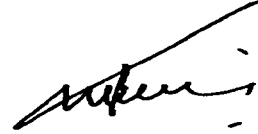

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **08/12/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

29 Kasım 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalat Rejim Kararı (Karar No: 10660) ile yeşil mercimek ve yulaf ithalatında vergi oranlarında kapsamlı değişiklikler yapılmıştır. Buna göre yeşil mercimek GTİP 0713.40.00.00.12 için ithalat vergisi, 30 Nisan 2026'ya kadar %19,3'ten %10'a indirilmektedir. Ayrıca, Bosna-Hersek, Güney Kore, Singapur ve Venezuela menşeli mercimek ithalatında gümrük vergisi tamamen sıfırlanmıştır.

Bu düzenleme, üretici ile tüketici arasındaki dengeleri; yerli üretimin sürdürülebilirliği, çiftçinin rekabet gücü, tüketici fiyatları ve dış ticaret açığı gibi birçok temel başlığı doğrudan etkilemektedir. Özellikle Bosna-Hersek gibi geleneksel olarak Türkiye'den mercimek alan bir ülkeye gümrüksüz mercimek ithalatı tanınması; bu kararın gerekçesini, uluslararası ticaret verilerini, vergi gelir kaybını ve yerli üretime etkisi konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesini zorunlu hale getirmektedir. Bu bağlamda,

- 1- 2011–2025 döneminde Türkiye'den Bosna-Hersek, Singapur, Venezuela ve Güney Kore'ye yapılan mercimek ihracat miktarı (ton) ve fatura tutarı (USD / TL) nedir?

- 2- Aynı dönemde bu ülkelere karşılık olarak Türkiye'ye yapılan mercimek ithalatı (özellikle yeşil mercimek), ülke ve menşe kodlarına göre ayrıştırılmış biçimde nedir?
- 3- 2025 Kararı öncesi bu ülkelere uygulanan ihracat/ithalat vergisi ve uygulanan gümrük vergisi oranları neydi?
- 4- 29 Kasım 2025'ten bu yana başlatılan gümrük muafiyeti uygulamasında, Bakanlığınız kaç firmanın izinli ithalat gerçekleştirdiğini kayıt altına almıştır? Bunların listesi paylaşılacak mıdır?
- 5- Bu muafiyetin uygulanması nedeniyle 2025–2026 döneminde devletin vergi gelirlerinde meydana gelen toplam kayıp tutarı nedir?
- 6- Bu karar alınırken, yıllık mercimek üretim ve tüketim verileri, iç piyasadaki fiyatlar ve üreticinin rekabet gücü göz önüne alınmış mıdır? Bu analizlerin sonuçları var mıdır?
- 7- Karardan sonra iç piyasada mercimek toptan ve perakende fiyatlarında gözlenen değişim nedir? Bu değişim, tüketici fiyatları ile karşılaştırıldığında yerli üreticiyi korumaya yönelik mi?
- 8- Bu kararın yürürlüğe konması öncesinde ilgili sektör temsilcileri (çiftçi birlikleri, bakliyat sanayi, tüccarlar vb.) ile istişare yapılmış mıdır? Yapıldıysa kaç görüşme, kaç talep dikkate alınmıştır? Tarım ve Orman Bakanlığı ile ortak çalışmalar nedir?
- 9- Bu uygulamanın geçici olduğu belirtilmiştir. 30 Nisan 2026 sonrası planlama nedir? Vergi yeniden eski haline mi dönecektir, yoksa kalıcı bir düzenleme mi planlanmaktadır?
- 10- Bu kararın ardından sanayi ve ticarete kullanılan mercimek kökenli ürünlerde ithalat bağımlılığı artacak mıdır? Uzun vadede yerli üretici ve tarım sektörü nasıl korunacaktır?